

การใช้ประโยชน์ของสมุดเพื่อการเรียนและการสอนภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต

นางสาว พันธุ์ทิพา หลาบเล็กบุญ

002000

~~" This document is the property of the
Thailand Information Center (TIC),
Chulalongkorn University and is to be
returned within two weeks to the
Thailand Information Center, Ratasart
Building 3, Chulalongkorn University"~~

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

1/6656798

Utilization of the Library for Learning and Teaching Thai at
the Lower Secondary Level in Demonstration Schools

Miss Pantipa Larblersboon

"This document is the property of the
Thailand Information Center (TIC),
Chulalongkorn University and is to be
returned ~~within two~~ weeks to the
Thailand Information Center, Ratasart
Building 3, Chulalongkorn University"

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

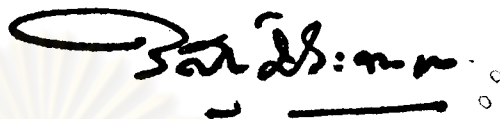
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ .. .. ประธานกรรมการ

.... กรรมการ

.... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์ วิบูลย์ ชัยปาดิ

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

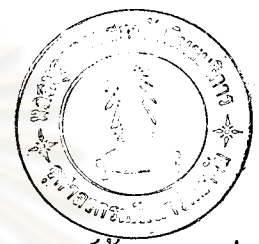
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนและการสอนภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิต

ชื่อ นางสาว พันธุทิศา หลาบเลิศบุญ แผนกศึกษามัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนและการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสาธิตกรุงเทพมหานคร
2. สํารวจประเภทของหนังสืออ่านประกอบที่ครูและนักเรียนสนใจและเนื้อหาสาระในสิ่งพิมพ์ที่นำมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิธีการใช้ห้องสมุดของครูและนักเรียน
3. เพื่อเป็นแนวทางที่จะใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการสอนภาษาไทย
4. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนมองเห็นความสำคัญ และคุณค่าของห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อการเรียนและการสอน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 30 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 300 คน ในโรงเรียนสาธิต 5 แห่งที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้ ข้อมูลของครูและนักเรียนที่ได้นำมาวิเคราะห์เป็นร้อยละแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ประเภทของหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดที่ครูภาษาไทยชอบอ่านคือ เกร็ดความรู้และสารคดีที่เกี่ยวกับภาษาไทย นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือประเภทตำนานและนิทานพื้นเมือง ซึ่งเป็นหนังสืออ่านประกอบที่ส่งเสริมความรู้หมวดภาษาไทยในวิชาวรรณคดีมากกว่าวิชาอื่น ครูและนักเรียนจะใฝ่หาคำจากหนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นประโยชน์ในการเรียนและการสอนหนังสือพิมพ์ที่นักเรียนและครูสนใจอ่านเป็นประจำคือ สยามรัฐ วารสารคือชัยพฤกษ์ ส่วนวิธีที่ครูส่วนใหญ่แนะนำให้นักเรียนใช้ห้องสมุดโรงเรียนคนคว่าประกอบการเรียนมากที่สุดคือให้คนคว่าและเขียนรายงานส่งโดยให้ทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล สำหรับบริการที่ห้องสมุดโรงเรียนจัดให้ครูและนักเรียนได้ทราบถึงหนังสือใหม่ๆของห้องสมุดคือ จัดมุมหนังสือใหม่ไว้ในห้องสมุด นอกจากนี้ครูและนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่สถานที่หนังสืออุปกรณ์ห้องสมุด ตลอดจนบริการของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้ใช้ประโยชน์จากห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

กระทรวงศึกษาธิการ ควรตระหนักถึงความสำคัญ และคุณค่าของห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อการเรียนและการสอนยิ่งขึ้น โดยจัดสรรเงินงบประมาณให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งให้มีห้องสมุดที่ไ้มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการเขียนตำราเรียนที่ให้ความรู้ในวิชาต่าง ๆ ในหมวดภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดเงินงบประมาณไว้ใช้สำหรับปรับปรุงห้องสมุดเพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการอ่าน และควรประสานงานร่วมกับบรรณารักษ์และครู เปิดโอกาสให้บรรณารักษ์จัดอบรมหรือสอนการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องแก่ครูและนักเรียน บรรณารักษ์ควร กระตุ้นครูใหญ่จัดใช้ห้องสมุดเป็นเครื่องช่วยสอน ร่วมมือกับครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนของนักเรียน ครูควรหาวิธีสอนเพื่อช่วยฝึกทักษะของนักเรียนในด้านการศึกษาคนคว่าด้วยตนเอง

โดยอาศัยห้องสมุดโรงเรียน นักเรียนควรใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในห้องสมุด เพื่อช่วยส่งเสริมให้เกิดความรู้และเป็นการฝึกฝนทักษะการอ่านของตนให้ดีขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Utilization of the Library for Learning and Teaching
Thai at the Lower Secondary Level in Demonstration
Schools.

Name Miss Pantipa Larblersboon
Department of Secondary Education

Academic Year 1975

Abstract

Purpose

1. To study the utilization of school libraries for learning and teaching Thai at the lower secondary school level in demonstration schools in Metropolitan Bangkok.
2. To survey the supplementary readings which teachers and students were interested in and to survey the printed materials used in teaching and learning Thai. The results of this research would be pedagogically employed to benefit not only teachers but also students in better using the resources of school libraries.
3. To serve as a guideline for teachers and students in using school libraries in teaching and learning Thai.
4. To serve as a guideline for school administrators, teachers and students as well as recognition of the importance and value of school libraries in the teaching and learning process.

Procedures

Questionnaires were sent at random to thirty Thai language teachers and to three hundred students at the lower secondary school level in five demonstration schools. The collected data were analysed in percentage and then presented in tables.

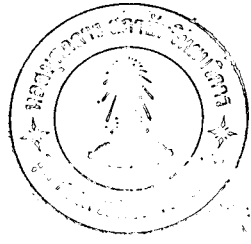
Conclusions

The supplementary readings in school libraries preferred by teachers were the stories and features of Thai literature. Most of the students preferred Thai chronicles and folklore which increased their knowledge of Thai literature. Teachers and students found articles from newspapers and journals to be useful in teaching and learning the Thai language. The newspaper most popular among teachers and students was "Siamrat" and the most popular journal was "Chaiyapruk". Class activities concerned with the use of resources in school libraries were mostly group and individual report writing. Book exhibits in major school libraries introduced new books and materials. Proposals made by Thai language teachers and students to improve the school libraries introduced more books and better library quarters, materials and services so that teachers and students could make full utilization of the school libraries.

Suggestions

The Ministry of Education should recognize school libraries as educational centers by providing an ample budget for well equipped school libraries. The Thai language curriculum, textbooks and supplementary readings should be revised. School administrators, teachers and librarians should co - operate in their work. Librarians should be assigned to teach courses for teachers and students in using libraries as teaching tools. Teachers should try to use new pedagogical methods in order to develop skills of the students in using library resources. Students should try to spend their free time in libraries more beneficially in order to enhance their knowledge and to develop skills of readings.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรุณโชติ หัวหน้าแผนกศึกษามัธยมศึกษา
รองศาสตราจารย์ วิบูลย์ ชัยปานี อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์
ชั้นพิเศษ เปี่ยมศรี นาคพัฒน์ และศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ผู้ให้
คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นคิดหัวข้อวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 4 ท่าน คณาจารย์และนักเรียน
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
(บhumวัน) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ(ประสานมิตร) ซึ่งต่าง
ให้ความสะดวก ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดีที่สุด ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และ
น้อง ๆ ที่ช่วยเหลือ และให้กำลังใจโดยตลอดมา

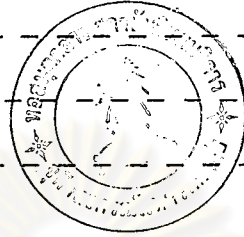
พันธุทิพา หลาบเลิศบุญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	-----	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	-----	ช
กิตติกรรมประกาศ	-----	ญ
รายการตารางประกอบ	-----	ฉ
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง	1
	วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	9
	ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	10
	วิธีดำเนินการวิจัย	11
	คำจำกัดความ	12
	ความจำกัดของการวิจัย	12
2	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
3	วิธีดำเนินงานวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	24
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
5	สรุปอภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	68
	สรุปผลการวิจัย	68
	อภิปรายผลการวิจัย	72
	ขอเสนอแนะ	77
	บรรณานุกรม	84
	ภาคผนวก	87
	ประวัติการศึกษา	109

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	เพศของครูและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม	27
2	วุฒิของครูที่ตอบแบบสอบถาม	28
3	ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย (คิดเป็นจำนวนปี) ของครูภาษาไทย	29
4	จำนวนชั่วโมงที่ครูภาษาไทยสอนต่อสัปดาห์	30
5	จำนวนครูที่สอนวิชาในหมวดภาษาไทย	31
6	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ครูชอบสอนมากที่สุด	32
7	วิชาอื่นที่ครูสอนนอกเหนือจากวิชาภาษาไทย	33
8	งานพิเศษของครูนอกเหนือจากชั่วโมงสอน	34
9	การใช้เวลาว่างของครูและนักเรียน	35
10	วิธีการจัดบริการของทางห้องสมุดที่ให้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนถึงหนังสือและอุปกรณ์ใหม่ ๆ	36
11	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือให้คนคว้ามามากที่สุด	37
12	ประเภทของหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยที่นักเรียนเห็นว่ห้องสมุดควรจัดซื้อเพิ่มเติมให้มาก	38
13	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ครูภาษาไทยคิดว่าห้องสมุดโรงเรียนควรจัดซื้อหนังสือเพิ่มเติมมากที่สุด	39
14	วิธีการที่โรงเรียนจัดซื้อหนังสือในหมวดภาษาไทย	40
15	ผลของการเสนอของครูเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือในหมวดภาษาไทย	41
16	แสดงประสบการณ์ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้หรือได้รับการอบรมวิธีการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง	42

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	สาเหตุที่นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียน	43
18	วิชาในหมวดภาษาไทยที่นักเรียนสนใจมากและชอบศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากที่สุดในห้องสมุดโรงเรียน	44
19	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงที่ควรใช้ในห้องสมุดโรงเรียนเพื่อค้นคว้าประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย (คิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์)	45
20	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ครูแนะนำให้นักเรียนใช้ห้องสมุดโรงเรียนค้นคว้าประกอบการเรียนมากที่สุด	46
21	ประเภทของหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยที่ครูและนักเรียนชอบอ่านหรือค้นคว้า	47
22	รายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ครูและนักเรียนเห็นว่า มีประโยชน์ช่วยส่งเสริมความรู้วิชาภาษาไทย	48
23	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ครูและนักเรียนเห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวัน จะช่วยส่งเสริมความรู้มากที่สุด	49
24	ส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์ที่ครูนำเนื้อหาและสาระมาใช้เป็นประโยชน์ในการสอนวิชาภาษาไทย	51
25	รายชื่อวารสารภาษาไทยที่ครูและนักเรียนเห็นว่า เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาหมวดภาษาไทย	52
26	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ครูและนักเรียนเห็นว่า วารสารจะช่วยส่งเสริมความรู้มากที่สุด	54
27	ส่วนประกอบของวารสารที่ครูนำเนื้อหาและสาระมาใช้ประกอบการสอนในหมวดภาษาไทย	55
28	ชนิดสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดโรงเรียนที่ครูและนักเรียนเห็นว่าใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมความรู้ในวิชาหมวดภาษาไทย	56

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
29	วิชาในหมวดภาษาไทยที่ครูนำสิ่งพิมพ์มาใช้เป็นประโยชน์ในการ คนควาประกอบการสอน	57
30	วิธีการที่ครูแนะนำให้นักเรียนใช้ของสมุดโรงเรียนคนควาประ กอบการ เรียนวิชาภาษาไทย	58
31	ความคิดที่ครูให้นักเรียนทำรายงานโดยคนควาจากของสมุดโรง เรียน	59
32	วิธีที่ครูภาษาไทยให้นักเรียนทำรายงานโดยคนควาจากของสมุด โรงเรียน	60
33	วิธีที่ครูภาษาไทยแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบการ คนควาในการทำรายงาน	61
34	เวลาที่ครูภาษาไทยให้นักเรียนเขาของสมุดโรงเรียนเพื่อคนควา ในการทำรายงานประกอบวิชาภาษาไทย	62
35	สิ่งที่ครูภาษาไทยทำหลังจากที่ให้นักเรียนทำรายงานส่งโดยคนควา จากของสมุดโรงเรียน	63
36	บริการที่ครูภาษาไทยจัดโดยร่วมมือกับบรรณารักษ์ เพื่อส่งเสริม การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	64
37	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่พบใน การใช้บริการของสมุดโรงเรียน	65